

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací materiál vytvořený v projektu OP VK

Název školy:	Gymnázium, Zábřeh, náměstí Osvobození 20
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0211
Název projektu:	Zlepšení podmínek pro výuku na gymnáziu
Číslo a název klíčové aktivity:	III/2 - Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Anotace

Název tematické oblasti:	Práce s textem – interpretace a analýzy
Název učebního materiálu:	Velké románové postavy očima literárního esejisty Milana Kundery
Číslo učebního materiálu:	VY_32_INOVACE_CJ0409
Vyučovací předmět:	Český jazyk a literatura
Ročník:	4. ročník čtyřletého gymnázia, oktáva osmiletého gym.
Autor:	Marie Brožová
Datum vytvoření:	3. 9. 2013
Datum ověření ve výuce:	24. 9. 2013
Druh učebního materiálu:	Pracovní list
Očekávaný výstup:	Žák využívá své znalosti literárně-historického kontextu k interpretaci esejistického textu.
Metodické poznámky:	Pracovní list je možné využít k samostatné práci, práci ve dvojicích, či skupinové práci. Osvědčil se požadavek ústních odpovědí na základě písemných poznámek.

Velké románové postavy očima literárního esejisty M. Kundery

1. Všechna velká existenciální témata (...) byla odhalena, předvedena, osvětlena čtyřmi staletími evropského románu. Svým vlastním způsobem, svou vlastní logikou, odhaloval román jednu po druhé různé stránky existence: se současníky Cervantesovými se ptá, co je to dobrodružství; se Samuelem Richardsonem začíná prozkoumávat, „co se děje uvnitř“, odhalovat tajný život citů; s Balzacem objevuje vkořenění člověka do dějin; s Flaubertem zkoumá až dotud neznámé území všednodennosti; s Tolstým se sklání nad zásahy iracionálna do lidského rozhodování a jednání. Sonduje čas: neuchopitelný okamžik přítomnosti s Jamesem Joycem. A tak dál a tak dál.

M. Kundera, Zneuznávané dědictví

Cervantesovo

Podněty pro práci s textem:

1. Jaká existenciální témata má autor eseje na mysli?

.....
.....
.....

2. Ve kterých obdobích literárního vývoje působili autoři, o kterých se M. Kundera v textu zmiňuje? Ke kterým lit. směrům patřila jejich tvorba?

.....
.....
.....

3. Objasněte význam spojení: „vkořenění člověka do dějin“. Souhlasíte, že lze takovéto vkořenění najít v Balzacových románech, např. v Otcí Goriotovi?

.....
.....
.....

4. Jaké „zásahy iracionálna“ nacházíte v Tolstého díle, např. v Anně Karenině?

.....
.....
.....

5. Jaké je pojetí času v díle Jamese Joyce? Dokázal J. Joyce podle vašeho názoru postihnout neuchopitelný okamžik přítomnosti?

.....
.....
.....
.....

2. Člověk si přeje svět, kde by dobro a zlo byly zřetelně odlišitelné, protože je mu vrozena nezkontrolovatelná touha nejdříve soudit a pak teprve chápat. Na této touze jsou založena náboženství a ideologie. Nemohou se smířit s románem, pokud nepřeloží jeho řeč relativity a mnohoznačnosti do svého apodiktického a dogmatického jazyka. Vyžadují, aby někdo měl pravdu; buď je Anna Karenina obětí omezeného despoty, nebo je Karenin obětí nemorální ženy; buď je nevinný K. rozdrčen nespravedlivým tribunálem, nebo se za soudem skrývá boží spravedlnost a K. je vinen. V tomto „buď a nebo“ je obsažena neschopnost unést relativitu

náležící k podstatě lidských věcí, neschopnost pohlédnout do tváře prázdnu, které zůstalo po nejvyšším Soudci. Kvůli této neschopnosti je moudrost románu (moudrost nejistoty) tak těžká k pochopení.

6. Pokuste se objasnit obsah předposlední věty v textu.

.....
.....
.....
.....
.....

7. Spočívá podle vás „moudrost románu“ v „moudrosti nejistoty“? Je čtenář Anny Kareniny skutečně takovým čtenářem, jak ho vystihl M. Kundera?

.....
.....
.....

8. Kterou literární postavu si má čtenář vybavit, když autor hovoří o nevinném K.? Je K. vinen či nevinen?

.....
.....
.....
.....

9. Co znamenají následující slova v textu: „apodiktický a dogmatický jazyk“, „řeč relativity a mnohoznačnosti“?

.....
.....
.....

10. Vyhledejte v obou textech stylistické prostředky a posuďte jejich funkci.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Použité materiály: archiv autorky PL